

Miljøkonsekvensrapport for Hygildvej 15

Kidmoselund Dairy ApS

Hygildvej 15
7361 Ejstrupholm

Udarbejdet den 12/11 2024 tilretter 23/4 2026
Af miljørådgiver Per Lousdal

Ejer	Kidmoselund Dairy ApS
Kontakt	Roelof Ruud Schonewille (Olof) og Hendrik Jan Schonewille (Rik)
Husdyrbrugets adresse	Hygildvej 15, 7361 Ejstrupholm
Ejendomsnr.	9826787
CHR	23695
CVR	43152645
Konsulent/rådgiver	Per Lousdal
Ansøgningskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 247299 Scenarieberegning med større gyllebeholder Skema nr.: 255618
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 a
Bilag	Skema nr.: 247299 er vedhæftet følgende bilag; <ul style="list-style-type: none"> - Miljøkonsekvensrapport - Bilag 1 Beskrivelse af produktionsarealer - Bilag 2 Staldindretning eksisterende stalde - Bilag 3 Afløbsplan - Bilag 4 Foreløbig skitse af indretning af ny stald

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Ikke teknisk resumé	5
Basisoplysninger	6
Tidligere godkendelser	6
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	6
Biaktiviteter	6
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	7
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	7
Indretning og drift	8
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	12
Foderopbevaring	13
Afløbsforhold	13
Beliggenhed	15
Planforhold	15
Landskab	16
Afstandskrav	18
Naturområder	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	21
Kategori 1-natur	21
Kategori 2-natur	22
Kategori 3-natur	22
§ 3 områder	22
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	23
National beskyttelse af arter af planter og dyr	24
Biodiversitet – Den danske Rødliste	24
Lugt	24
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte	25
Støv	25

Støj.....	25
Rystelser	26
Lys.....	26
Til- og frakørsels forhold.....	27
Transporter	27
Fluer og skadedyr	29
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	29
Forslag til egenkontrol.....	30
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	30
Jordforurening	30
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	31
Affald	31
Døde dyr	32
Grundvand	33
Vandforbrug og vandinstallationer	33
Energi.....	33
Klima	34
BAT (ammoniak)	34
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	36
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	36
Befolkningen og menneskers sundhed	37
Alternative løsninger	37
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	37
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	38

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Hygildvej 15, 7361 Ejstrupholm, beliggende i Ikast-Brande Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Beskrivelse af projektet.

Kidmoselund Dairy ApS driver husdyrbruget med malkekvæg. Der søges om miljøgodkendelse til en udvidelse med byggeriet af en ny kostald, en ny gyllebeholder en ny møddingsplads og nye ensilagesiloer samt udvidelse af den eksisterende kalveplads.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Lundfodvej 29, som ligger ca. 470 m sydvest for anlægget.
- Den nærmeste samlede bebyggelse udløses af Lundfodvej 22 beliggende ca. 600 m sydvest for anlægget.
- Nærmeste byzoner er Ejstrupholm og Brande by som ligger ca. 4 km fra anlægget.

Lugt, støj, fluer, transport m.v.

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven.

Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne i husdyrbrugloven er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen ved en aftale med et skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Påvirkning af natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere heder, moser og et overdrev omfattet af kategori 3 samt nogle enge og søer der er ikke omfattet af kategori 3 men stadig beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på nærmeste hede er 1,1 kg N/ha/år. For de øvrige naturområder viser beregningerne at merdepositionen ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Ejendommens totale deposition på hede er beregnet til 2,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i gennemsnit i perioden 2021-2023 er på 12,9 kg N/ha/år. Den samlede påvirkning af heden inklusive baggrundsbelastningen er derfor 14,9 kg N/ha/år. Kommunen har foretaget en konkret vurdering af heden og i forhold til ammoniakdepositionen. Det er vurderet at stigningen i ammoniakdepositionen på heden ikke at være væsentlig.

Kategori 1 og 2 natur overholder kravene til totalammoniakdeposition.

Landskab

Ejendommens bygninger kommer til at ligge uden for områder med landskabelige værdier og kulturhistoriske værdier. Byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom og stalden bygges i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Gyllebeholderen bygges i forbindelse med den eksisterende gyllebeholder, men ikke i tilknytning til ejendommens primære bygningsmasse, hvorfor der søges om dispensation for skovbyggelinjen til gyllebeholderen.

Afstandskrav

Alle afstandskrav er overholdt

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til staldindretning. Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne viser at BAT-emissionskravet er overholdt.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse		Projektets omfang
§12 godkendelse 26. juni 2013		380 årskøer st. race r + 380 opdræt. Udvidelsen med ny stald blev udnyttet. Men der har ikke været fuldt dyrehold, derfor er miljøgodkendelsen nedskrevet til 337 årskøer st. race og 271 opdræt

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Kidmoselund Dairy ApS driver ikke andre ejendomme med husdyrbrug. Naboejendommen Hygildvej 34 er et husdyrbrug der ligger mindre end 100 m fra gyllebeholderne ved Hygildvej, derfor kan de to ejendomme betegnes som forureningsmæssig forbundet. Der er ikke teknisk eller driftsmæssigt forbundet mellem de to husdyrbrug. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Hygildvej 15.

Biaktiviteter

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen.

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

Der søges om byggeri af en ny stald, en drivgang, en gyllebeholder, en møddingsplads, ensilagesiloer m.m. så mælkeproduktionen kan udvides og fremtidige pladskrav til malkekøer kan overholdes. De eksisterende stalde overholder ikke pladskravene for malkekvæg efter 2034.

Det vurderes at udvidelsen er erhvervmæssig nødvendig for ejendommens fremtidige drift med malkekvæg.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der ansøges om en ny kostald der placeres ca. 10 m øst for den eksisterende kviestald. Den ny stald bliver ca. 34 m bred bredden kan variere i forhold til hvor bredt udhænget over foderboret bliver, ca. 10,5 m høj og ca. 156,5 m lang. Stalden bliver åben med udvendigt foderbord på øst og vestsiden af stalden. Taget bliver lyse tagplader. Gavlene bliver også åben dog med gråligt vindnet i gavltrekanten og en ca. 1,4 m høj betonmur nederst. Hvis det senere viser sig nødvendigt i forhold til klimaet i stalden kan der blive monteret grå gardiner i siderne og evt. gavle i grå stålplader. Foderboret på hver side af stalden, bliver lavet så der hvor fodret kommer til at ligge bliver beton med fald ind mod stalden. Der bliver lavet afløb fra foderboret til gyllesystemet så regnvand med foderrester ledes til gyllesystemet. Uden for selve foderboret bliver der anlagt kørevej i asfalt eller beton der får fald væk fra stalden. Ved nordvesthjørnet af stalden placeres en fortank hvorfra gyllen pumpes til gyllebeholderen ved Hygildvej.

Der anlægges en drivgang mellem den ny stald og mellembygningen mellem de eksisterende stalde. Drivgangen bliver lavet med fast drænet gulv. Den afgrænset af en ca. 40 cm betonkant hvorpå der monteres et rækværk af stålør. Drivgangen indgår i produktionsarealet med 200 m².

Den eksisterende kalveplads udvides til op til ca. 46 x 16 m plus ca. 5 x 6 m i det nordvestlige hjørne af pladsen. Samlet bliver pladsen op til ca. 765 m². Pladsen anlægges så afstandskravet til vandboringer på 25 m er overholdt. På nordsiden af den eksisterende kalveplads er der en åben rende der leder til afløb mod øst. Der bliver også lavet en rende til afledning af vandet i sydsiden af pladsen. Selve pladsen får mindst 1 % fald mod afløbsrenderne. Hele pladsen bliver afgrænset af en betonvulst, der gør at der ikke kan løbe overfladevand fra pladsen foran staldene ind på kalvepladsen og der ikke kan løbe vand fra kalve ud på jorden. I østenden af kalvepladsen etableres en pumpebrønd hvorfra vandet bliver pumpet ind i kviestalden.

På sydsiden af foderladen etableres en møddingsplads på ca. 34 x 5,5 m med op til 2,75 m høje betonsider. Åbningen i møddingspladsen bliver i vestenden. De yderste 2 m, af møddingspladsen bliver en randbelægning med mindst 3% fald mod afløb, selve møddingspladsen laves med mindst 1 % fald mod afløb. Vandet fra møddingspladsen ledes til samme pumpebrønd som vand fra kalvepladsen. Møddingspladsen bliver også brugt til vaskeplads for kalvehytter og maskiner.

Der etableres en gyllebeholder med teltoverdækning ved siden af gyllebeholder 2 ca. 20 m fra Hygildvej. Gyllebeholderen får en overflade på ca. 1000 m². Gyllebeholder og teltoverdækning bliver tilsammen op til ca. 10,5 m høj, højden afhænger af hvilken tankelementer der vælges og hvor dybt den kan nedgraves i

forhold til grundvandet. Gyllebeholderen er ikke bestilt endnu, så det kan være at den laves med en lidt større overflade. Det forventes at højden inklusive teltoverdækning ikke bliver over ca. 10,5 m selvom gyllebeholderen laves med en større overflade det skyldes, at den i så vil være med lavere elementer i siderne. Hvis gyllebeholderen laves med en større overflade, vil der komme en lidt højere ammoniakemission fra anlægget. Der er delt en scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 255618, hvor den nye gyllebeholder er indsat med en overflade på 1200 m². Beregningen viser at den samlede ammoniakdepositionen på naturarealerne ikke ændres af den større gyllebeholder. Det viser at gyllebeholderen kan laves med en overflade på op til 1200 m² uden yderlig påvirkning af natur.

To af de eksisterende ensilagesiloer ligger hvor den nye stald skal bygges, og fjernes. De tilbageværende siloer for længes med 39 m mod nord. Siloelementerne bliver 2,75 m høje som de eksisterende elementer. Der bliver også opsat siloelementer på østsiden af ensilagesiloerne så der er 3 siloer. Nordenden bliver lukket med en mindst 1 m høj betonmur. Siloerne inklusive udvidelsen mod nord har fald mod syd til de eksisterende afløb på pladsen syd for siloerne.

Der søges om nye ensilagesiloer syd for de eksisterende siloer. Det er planen at der opføres 3 siloer af 14 x 45 m. Siderne på siloerne bliver 2,75 m høje siloelementer. Sydenden af siloerne bliver lukket med en mindst 1 m høj betonmur. Siloerne bliver lavet med fald mod nord, hvor der etableres afløb hvorfra vandet ledes til samme opsamlingsbeholder som vandet fra de øvrige siloer. Vand fra siloerne udsprinkles på marken. Det sker ved at der laves et rør med en række hydranter, langs med læhegnet nordøst for ensilagesiloerne. Sprinkleren monteres på hydranten og sprinkler i en halvcirkel mod vest. Sprinkleren kan efter behov flyttes mellem de forskellige hydranter. Der etableres en pumpeledning fra opsamlingsbeholderen til gyllekanalen i kviestalden. Det gør at vandet fra ensilagesiloerne kan pumpes i gyllekanalen i perioder hvor det ikke er muligt at udsprinkel restvand.

Der opsættes en ny udendørs mælketank ved siden af den eksisterende udendørs mælketank.

Der anlægges ikke nye indkørsler, der ændres ikke på tilkørselsforholdene til ejendommen.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1 kostald	3249	Naturlig ventilation	3 m	(#730106) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	211
				(#729921) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	206
				(#729918) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	80
				(#729507) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1601
2 Kviestald	2041	Naturlig ventilation	3 m	(#730069) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	338
				(#729510) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1072
4 Ny stald	5321	Naturlig ventilation	3 m	(#730104) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	4100
6 Drivgang	205	Naturlig ventilation	3 m	(#730105) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	200
5 Kalvestald	252	Blandet ventilation	3 m	(#730097) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	9
				(#730096) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	166
3 Kalveplads	765	Naturlig ventilation	3 m	(#730071) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	200
				(#730070) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	43
Sum						8226
Nudrift						
1 kostald	3249	Naturlig ventilation	3 m	(#729922) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	206
				(#729919) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	80
				(#729508) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1601
2 Kviestald	2041	Naturlig ventilation	3 m	(#730067) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	338
				(#729511) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1072
Kalvehytter	199	Naturlig ventilation	3 m	(#729514) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	43
5 Kalvestald	252	Blandet ventilation	3 m	(#730095) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	166
Sum						3506

Tabel 2. Husdyrbrugets nuværende og fremtidige produktionsarealer

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

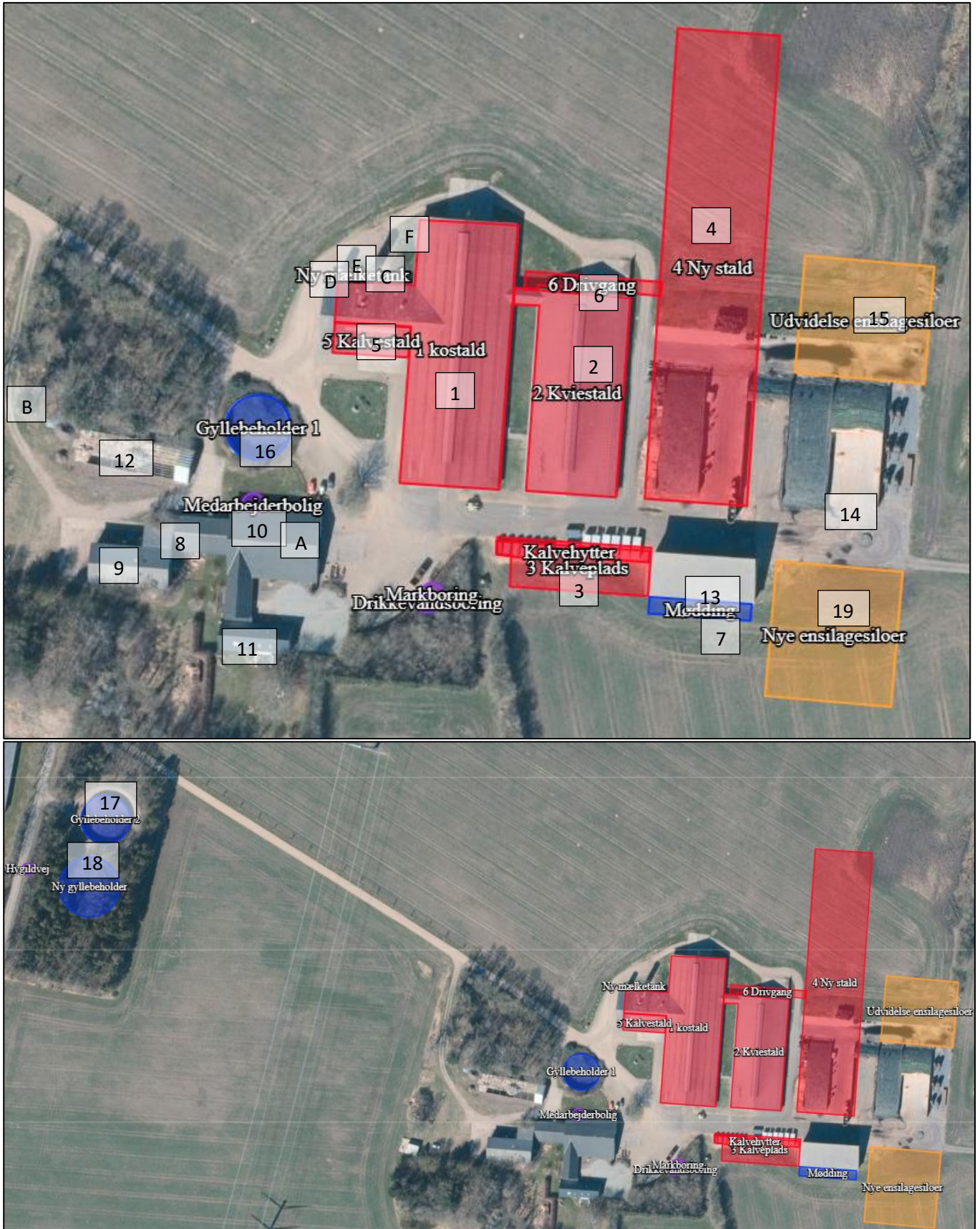
Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ud fra byggetegninger af staldene og opmålinger i stalde-
ne. Nakkebumsarealerne er fratrukket. På bilag 1 ses en opgørelse over produktionsarealerne i staldene. På
bilag 2 ses tegninger af indretningen af 1 kostald, 2 kviestald og 5 kalvestald.

1 kostald og 2 kviestald er der eksisterende arealer med dybstrøelse der ikke var med på de oprindelige
byggetegninger fra 2000 og 2004, de eksisterende dybstrøelsesarealer og udvidelse med nye dybstrøelses-
arealer er indtegnet på bilag 2.

I den ny stald 4 bliver indrettet med et produktionsareal på op til 4100 m² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Se Situationsplanen for placeringer af de forskellige bygninger m.m.

Bygning 1.	Kostald
Bygning 2.	Kviestald
Bygning 3.	Kalveplads
Bygning 4.	Ny stald
Bygning 5.	Kalvestald
Bygning 6.	Drivgang
Bygning 7.	Ny mødding
Bygning 8.	Værksted
Bygning 9.	Lade
Bygning 10.	Medhjælperbolig og maskinhus
Bygning 11.	Stuehus
Bygning 12.	Gammelt kartoffelhus der nedrives
Bygning 13.	Foderlade
Bygning 14.	Eksisterende ensilagesiloer med forplads hvor der også kan ligge ensilage
Bygning 15.	Udvidelse ensilagesiloer
Bygning 16.	Gyllebeholder 1 1.500 m ³
Bygning 17.	Gyllebeholder 2 3.500 m ³
Bygning 18.	Ny gyllebeholder
Bygning 19.	Ny ensilagesilo
A	Dieseltank og olie
B	Døde dyr
C	Kraftfodersilo
D	Mælketank
E	Ny mælketanke
F	Afhentning gylle til biogas fra eks. stalde

Figur 1. Situationsplan

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 3 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 1	1988	10 års	1.500	365	Flydelag
Gyllebeholder 2	2001	10 års	3.500	660	Flydelag
Gyllekanaler			1.350		
Gyllebeholder Fa- sterholtvej 17	2019		3940		
Ny gyllebeholder			+ 4000	997 - 1200	Overdækning
Møddingsplads				180	
I alt			14.290		

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Ud over egne gyllebeholde, er der på nuværende tidspunkt aftale om opbevaring af samlet 2.000 m³ i gyllebeholdere på Ikastvej 89 og Thorlundvej 33. Den ny gyllebeholder bliver mellem 4000 og 5000 m³ hvilket afhænger af hvilket firma der skal levere den. Hvilket gør at der fremover er mindst 16.290 m³ opbevaringskapacitet.

På nuværende tidspunkt leveres alt gylle til biogas og kommer retur i ejendommens gyllebeholdere samt gyllebeholder ved på Ikastvej 89 og Thorlundvej 33.

Det er planen at bruge sand i sengebåsene i den nye stald. Biogasanlægget modtager ikke gylle med sand, derfor bliver gyllen fra den ny stald pumpet i gyllebeholder 2. Når sandet er bundfældet i gyllebeholder 2, kan gyllen flyttes til andre gyllebeholdere efter behov (pumpes til den nye gyllebeholder eller køres til FASTERHOLTVEJ 17 og lejede gyllebeholdere). Gyllen fra de eksisterende stalde vil fremover stadig blive afhentet til biogas.

Opbevaringskapacitet

Med fuld produktion på ejendommen, forventes der at der at være på til ca. 700 køer og 560 opdræt på ejendommen. Kalve under 6 måneder og nogle af køerne og opdrættet bliver opstaldet på dybstrøelse og indgår derfor ikke i beregningen af gylleproduktionen på ejendommen. I beregningen af gylleproduktionen tages der udgangspunkt i *Normtal for husdyrgødning 2025/2026* fra Aarhus Universitet og det skønnede antal kvæg der opstaldes på gyllesystem:

$$650 \text{ køer} \times 33,8 \text{ m}^3 = 21970 \text{ m}^3$$

$$430 \text{ opdræt} \times 6,44 \text{ m}^3 = 2770 \text{ m}^3$$

$$\text{Kalveplads og møddingsplads ca. } 955 \text{ m}^2 \times 0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2 = 670 \text{ m}^3$$

Når ensilagesiloerne er udbygget bliver det samlede areal med ensilagesiloer og befæstet areal (forplads til siloer og areal ved sydgavlen af stalde) hvor regnvandet bliver opsamlet til udsprinkling ca. 7800 m². De nærmeste marker er sandede hvor vandet synker hurtigt ned. Det vil kun være i meget korte perioder, hvor

vand fra ensilagesiloerne ikke kan udsprinkles og skal pumpes ind i gyllekanalen. Det forventes at der maksimalt bliver ca. 600 m³ vand fra ensilagesiloer og befæstede arealer der ledes i gyllen.

Det giver en samlet gylleproduktion på ca. 26010 m³. Der er krav om mindst opbevaringskapacitet til 9 måneder svarende til i alt 19.507 m³. Når den nye gyllebeholder er bygget er der samlet kapacitet 16.290 - 17290 m³ afhængig af hvor stor gyllebeholderen bliver. Det vil sige at der skal findes yderligere ca. 2200 – 3200 m³ opbevaringskapacitet når der er fuld produktion på ejendommen.

Der kommer til at gå noget tid inden der er fuld produktion på ejendommen. Det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at lave aftaler om opbevaring og afsætning af gylle, der først skal opbevares om måske 2-3 år. Der vil til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10 og 11.

Tidligere har dybstrøelse været leveret til biogas, men ansøger har valgt at beholde det på ejendommen for at forbedre jorden. Det bliver fremover muligt at opbevare dybstrøelse på op til 180 m² på møddingspladsen. Dybstrøelse kan også opbevares i markstak, når det har ligget lang tid nok i stalden eller på møddingspladsen, til at være kompostlignende.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

Ensilage opbevares i ensilagesiloerne. I forbindelse med at stalden bliver bygget, fjernes ensilagesiloer hvor stalden bygges. De tilbageværende ensilagesiloer forlænges og der laves en side på østsiden af den østlige del af ensilagesiloen hvor der ikke er en side nu. Senere bygges der også ensilagesiloer syd de eksisterende ensilagesiloer. Der kan også opbevares ensilage markstak. I foderladen opbevares der råvare løst på gulvet, samt mineraler m.m. i storsække og mindre mængder af halm.

Halm opbevares på en anden ejendom eller udendørs. Derudover er der en udendørs kraftfodersilo ved malkecenteret der bruges til foder i malkekarrusellen.

Foderblandes i en fuldfodervogn ved ensilagesiloerne.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Sanitært spildevand ledes videre til nedsivningsanlæg. Der er et anlæg fra stuehuset, et fra medarbejderboligerne og et fra medarbejderfaciliteterne i stalden.

Vand fra vask af malkestald og malkeanlæg ledes i gyllen.

På nordsiden af den eksisterende kalveplads er der en åben rende der leder til afløb mod øst. Der bliver også lavet en rende til afledning af vandet i sydsiden af pladsen. Selve pladsen får mindst 1 % fald mod afløbsrenderne. Hele pladsen bliver afgrænset af en betonvulst, der gør at der ikke kan løbe overfladevand fra pladsen foran staldene ind på kalvepladsen og der ikke kan løbe vand fra kalve ud på jorden. I østenden af kalvepladsen etableres en pumpebrønd hvorfra vandet bliver pumpet ind i kviestalden.

Den ansøgte møddingsplads vil ud over mødding også blive brugt som vaskeplads for kalvehytter og maskiner. Vand fra møddingspladsen ledes til samme pumpebrønd som vandet fra kalvepladsen.

Vandet fra ensilagesiloerne og dele af det befæstede areal foran staldene løber i afløbene på forpladsen, hvorfra det ledes til en opsamlingsbeholder og pumpes til udsprinkling på marken. Det sker ved at der laves et rør med en række hydranter, langs med læhegnet nordøst for ensilagesiloerne. Sprinkleren monteres på hydranten og sprinkler i en halvcirkel mod vest. Sprinkleren kan efter behov flyttes mellem de forskellige hydranter. Der etableres en pumpeledning fra opsamlingsbeholderen til gyllekanalen i kviestalden. Det gør at vandet fra ensilagesiloerne kan pumpes i gyllekanalen i perioder hvor det ikke er muligt at udsprinkel restvand. Udvidelsen af ensilagesiloerne laves med en mindst 1 m høj mur i nordenden, det gør at der ikke er krav om afløb i nordenden af siloerne. De nye siloer mod syd får afløb i nordenden og lukkes med en mindst 1 m høj mur i sydenden. Vand fra de nye siloer ledes til samme opsamlingsbeholder som vand fra de øvrige siloer.

Drivgangen bliver lavet med fast drænet gulv, hvor gyllen skrubes til gyllekanalerne. Skrabningen kommer til at ske med en automatisk skraber eller en skraber robot.

Tagvandet fra de eksisterende bygninger ledes til nedsivning. I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse til nye stalde vil der blive søgt om tilladelse til nedsivning eller udledning af tagvandet fra nye bygninger.

Afløbsforhold kan ses på nedenstående figur og bilag 3.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

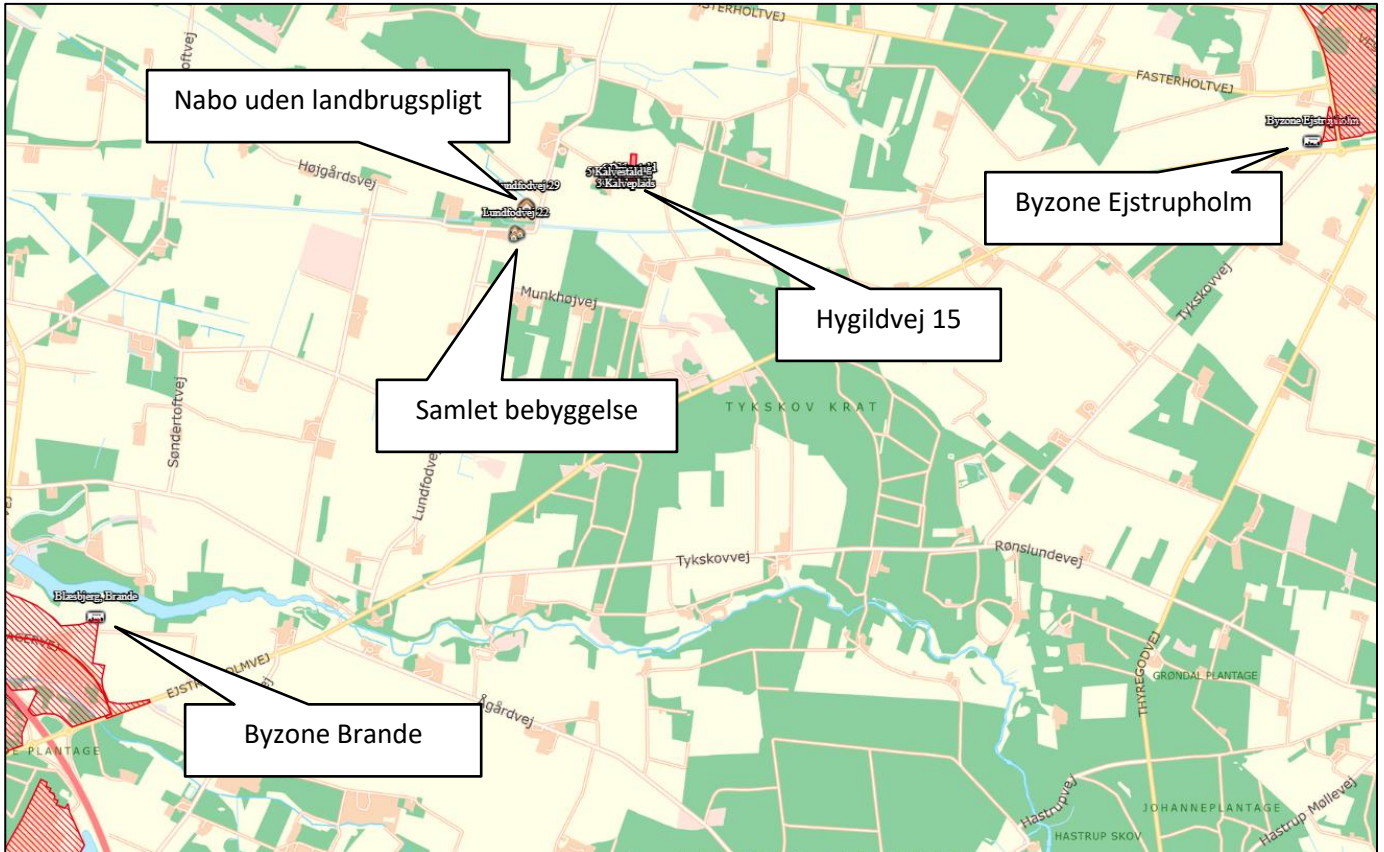
Figur 2. Afløbsplan

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Lundfodvej 29, som ligger ca. 470 m sydvest for anlægget.
- Den nærmeste samlede bebyggelse udløses af Lundfodvej 22 beliggende ca. 600 m sydvest for anlægget.
- Nærmeste byzone er Ejstrupholm og Brande by som ligger ca. 4 km fra anlægget.

Figur 3. Ejendommens placering

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Ejendommen er ikke omfattet af nogen lokalplan.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde		X
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X

Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug	X	
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde geologiske områder		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje	X	
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2	X	

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Det meste af husdyrbruget ligger indenfor skovbyggelinje. Det er muligt at bygge inden for skovbyggelinjen, når byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom, og opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift. Den ansøgte stald, drivgang, ensilagesiloer, møddingsplads og kalveplads opføres i forbindelse med ejendommens hidtil bebyggelsesarealer. Gyllebeholderen bygges i forbindelse med den eksisterende gyllebeholder, men ikke i tilknytning til ejendommens primære bygningsmasse hvorfor dersøges der om dispensation for skovbyggelinjen til gyllebeholderen. Den valgte placering af gyllebeholderen gør at gyllebeholderen bliver skjult bag se eksisterende træer og dermed ikke kommer til at påvirke indsigten til skovbryn og skove. Derudover er placeringen den bedste egnede i forhold til driften på ejendommen, hvor den ligger tæt på vejen hvor størstedelen af gyllen fra ejendommen skal køres i forbindelse med udbringning. Placeringen gør det muligt at pumpe gylle med en traktorpumpe, fra gyllebeholder 2 til den ny gyllebeholder, når sandet er bundfældet.

Områder til placering af store husdyrbrug skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og –anlæg.

Der er udlagt slagger under ejendommens ensilagesiloer, hvilket gør at der er registreret jordforurening på ejendommen.. I forbindelse med gravearbejdet til stalden, vil det slagger der bliver frilagt blive håndteres så der ikke er risiko for forurening. Slagger vil blive udlagt under den sydlige del af den nye stald igen, så der ikke er risiko for forurening.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens bygninger kommer til at ligge uden for områder med landskabelige værdier og kulturhistoriske værdier. Byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom og opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Kommunen skal vurdere om der kan dispenseres for skovbyggelinjen til placeringen af gyllebeholderne.

Det vurderes at det ansøgte byggeri kan opføres uden at påvirke landskabet væsentligt.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Afstanden fra gyllebeholder 1 til medarbejderboligen i bygning 10 er ca. 15 m der ændres ikke på gyllebeholderen hvilket gør at afstandskravet er overholdt i alle tilfælde.

Relevante afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Det vurderes at alle afstandskrav er overholdt.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 8765,5 kg NH₃-N/år. Kildehøjden i beregningerne er sat til 3 m da staldene er med naturlig eller blandet ventilation (kalvestanden er med blandet ventilation). Ruheder er valgt som Landbrug i oplandet og beskaffenheden af naturarealet er vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt.

Da den ny gyllebeholder ikke er bestilt endnu, er størrelsen ikke sikker endnu, og det kan være at den får en større overflade end de 997 m² der er regnet med i ansøgningen. Overdækningen af gyllebeholderen er indsat som virkemiddel for at overholde kravet til ammoniakdeposition på søen nord for ejendommen. Der er regnet med en effekt af overdækningen på 39 %, selvom den reelle ammoniakreduktionseffekt er 50 %. Det er valgt for at de 11 % (44 kg NH₃-N/år) der ikke er udnyttet til at overholde kravene til påvirkning af natur, kan bruges til at opfylde kravet om BAT i forbindelse med en eventuel senere udvidelse.

Der laves en worst case scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 255618, hvor den nye gyllebeholder er indsat med en overflade på 1200 m². Beregningen viser en samlet ammoniakemission på 8762,2 kg NH₃-N/år og den samme totalammoniakdeposition på naturområderne. Det viser at gyllebeholderen kan laves med en overflade på op til 1200 m² uden yderlig påvirkning af natur.

Hvis der opføres en gyllebeholder med en overflade på 1200 m² er det nødvendigt med teltoverdækning som virkemiddel med en ammoniakreduktionseffekt på 50 % for at overholde kravet til ammoniakdeposition på søen nord for ejendommen. Det vil sige at i det tilfælde, vil der ikke være overskydende BAT der kan benyttes i forbindelse med en eventuel senere miljøgodkendelse.

I forbindelse med en eventuel senere miljøgodkendelse, hvor der er behov for at opfylde BAT-kravet, med effekten af teltoverdækningen af gyllebeholderen, vil det være nødvendigt at genberegne ammoniakdepositionen på søen efter den præcise størrelse på den gyllebeholder der bliver etableret.

Der er ikke fundet kumulation i forhold til kategori 1 natur.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur og til naturarealer beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er på ejendommen nu.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	8047,4	718,1	8765,5
Nudrift	3867,6	409,9	4277,5
8 års-drift	3867,6	409,9	4277,5

Table 5. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3.4 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,5
§ 3 sø nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,5	0,9
§ 3-sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,4	0,4	0,7
§ 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,0	1,0	2,1
Kat. 2 hede - syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,6	1,1
2.3 hede	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,3
3.3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,8
3.2 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,5
3.1 hede	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,1	1,1	2,0
2.2 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,5
2.1 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,5
1.1 Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1

Tabel 6. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. H64: Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,5 km syd for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 750 m nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde. Anlægget er beliggende ca. 1160 m syd for det kategori 2 naturområde hvor ammoniakdepositionen er størst.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,5 kg N på det kategori 2 naturområde hvor ammoniakdepositionen er størst. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

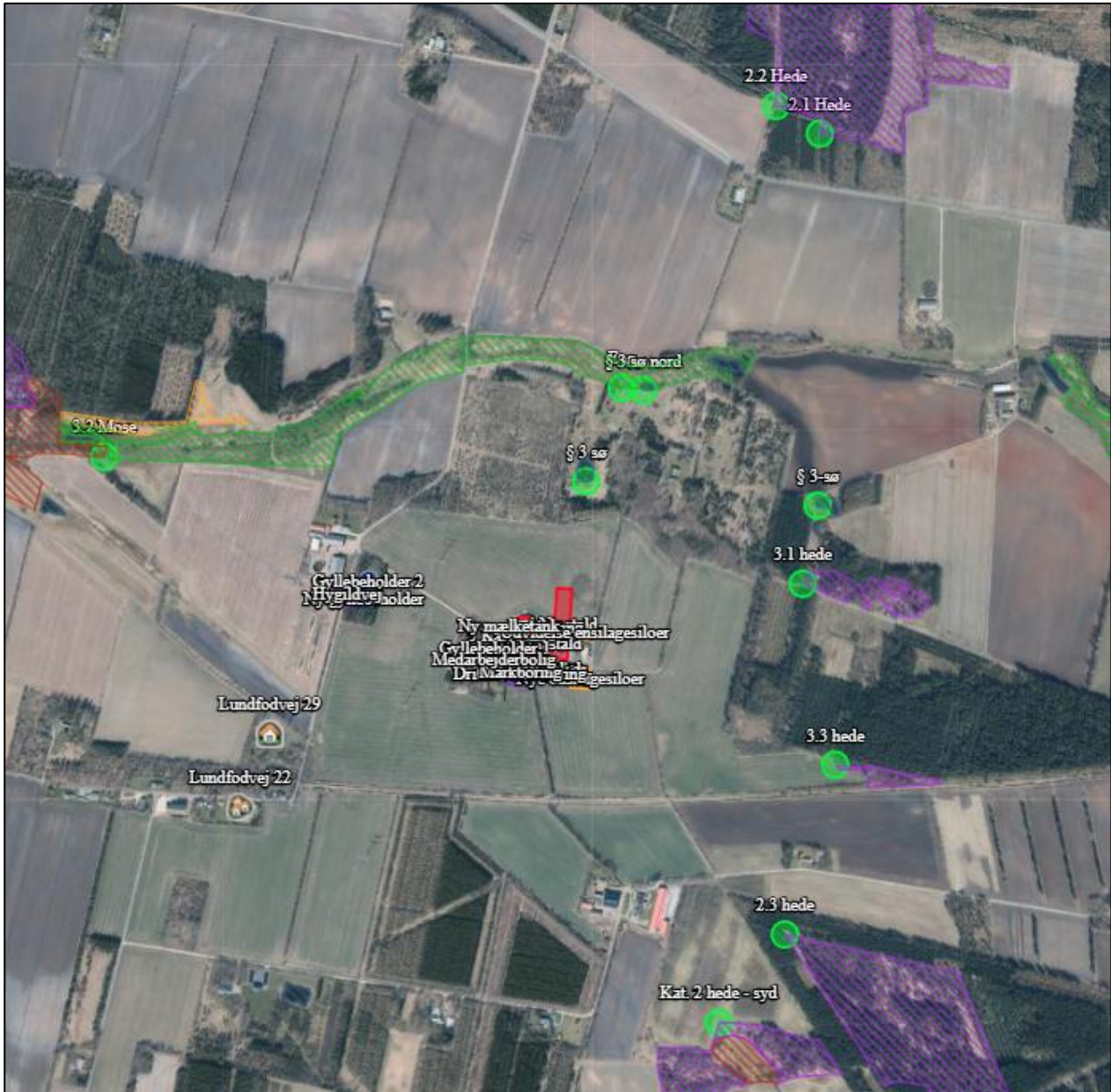
Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere heder, moser og et overdrev omfattet af kategori 3, se figur 4 hvor kategori 2, kategori 3 og § 3 natur er vist og de nærmeste naturområder hvor der er beregnet ammoniakdeposition er markeret.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på heden 3.1 hede er 1,1 kg N/ha/år. For de øvrige naturområder (kategori 3 natur) viser beregningerne at merdepositionen ikke overstiger 1,0 kg N/ha/år. Ejendommens totale deposition på 3.1 hede er beregnet til 2,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i gennemsnit i perioden 2021-2023 er på 12,9 kg N/ha/år. Ikast-Brande Kommune har i August 2025 foretaget en konkret vurdering af heden og i forhold til ammoniakdepositionen. Der blev vurderet at en merbelastning 1,2 kg N/ha/år ikke vil påvirke heden væsentligt, og at det ikke er dispensationskrævende.

På de øvrige kategori 3 naturområder overstiger merdepositionen ikke 1,0 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret en eng og nogle søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 men ikke omfattet af kategori 3. Merbelastningen til engen og søerne er beregnet til maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre

lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende kommuneplanen for Ikast-Brande kommune 2025-2037, vil der i den del af Ikast-Brande Kommune hvor ejendommen ligger, kunne forekomme følgende bilag IV-arter: damflagermus, vandflagermus, brun-flager-mus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrel-flagermus, odder, mark-firben, stor vandsalamander og spidssnudet frø

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Nærmeste registreringer er stor vandsalamander og Spidssnudet frø i et vandhul ca. 470 m nord for den ny stald, og stor vandsalamander i et vandhul ca. 570 m nordøst for den nye stald. Der er lavet beregninger af ammoniakdepositionen til vandhullerne hvor der er registreret Bilag IV arter. Beregningerne viser en merdeposition på 0,5 kg N/ha/år på nærmeste sø. Merdepositionen på søerne ligger under 1,0 kg N/ha/år, og ammoniak depositionen fra husdyrbruget vil ikke medføre tilstandsændringer i søen.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Nærmeste registreringer er Stor vandsalamander og Spidssnudet frø i et vandhul ca. 470 m nord for den ny stald.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Nærmeste registrerede forekomster af Bilag IV-arter er i nogle vandhuller, der ligger så langt fra ejendommen at ammoniakdeposition fra udvidelsen ikke kan medføre ændringer. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store gamle træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

I Husdyrgødkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Lundfodvej 29	0	NY	230,8	230,8	659	Ja
 Lokalplan i landzone til offentlig for...	0	NY	661,5	661,5	5660,9	Ja
 Lundfodvej 22	0	NY	661,5	641,6	788,3	Ja
 Blæsbjerg, Brande	0	NY	888,5	844,1	4260,3	Ja
 Byzone Ejstrupholm	0	NY	888,5	888,5	4206,6	Ja
 Ejstrup By, Ejstrup - sommerhusomr...	0	NY	888,5	888,5	4339,4	Ja

Tabel 7. Lugtgeneberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Der kan også være støv i forbindelse med håndtering af halm til strøelse men det vil kun være kortvarigt. Der kan opstå støv ved transport på grusveje i tørre perioder. Det meste af transporten til og fra ejendommen går via Hygildvej hvor der ikke er beboelser mellem ejendommen og asfalterede veje.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støv fra ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

De væsentligste støjkilder på et kvægbrug er malkeanlægget, foderleverancer, foderblanding, gyllepumper, støj fra transport, m.v. Der er forholdsvist langt til nabobeboelse hvilket minimere risikoen for støjgener.

Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret hvilket giver mindre støj end hvis den kørte med fuld kraft hele tiden.

Staldene er med naturlig ventilation. I stalden er der installeret horisontale propeller til cirkulationsventilation. Cirkulationsventilationen kører om sommeren når der er varme. Propellerne drives af støjsvag elmotor.

Indkøbt foder tippes af i den eksisterende foderlade og blæses i den udendørs silo, levering af foder tager kun kort tid og sker normalt i dagtimerne.

Støj fra interne transportere sker primært ved blanding af foder og fodring af dyrene. Støj vil ske ved staldanlægget og ensilagesiloerne. Blanding af foder sker ved forpladsen på sydsiden af ensilagesiloerne, blanding af foder sker normalt inden for tidsrummet kl. 6 til 9 om morgenen. Afstanden til naboer er forholdsvis lang og ejendommens bygninger virker afskærmende for støj fra blanding af foder.

Der kan være støj fra ekstern transport, afhentning af mælk og dyr til slagteriet kan ske hele døgnet efter mejeriet og slagteriet køreplan. Afhentning af husdyrgødning til biogas og levering af afgasset gylle sker med samme lastbil, det er normalt inden for periode kl. 7.00 – kl. 18.00 på hverdage. Afhentning sker fra gyllekanalen ved nordøstsiden af kostalden (se situationsplanen), og levering af afgasset gylle er i den nye gyllebeholder eller gyllebeholder på andre ejendomme.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Hygildvej 15 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkilder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transportere kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transportere i forbindelse med driften vurderes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Lys

Der er udendørs orienteringslys ved sydgavlen af 1 kostald og 2 kviestald, ved vestgavlen af malkecentres samt på græsset ved pladsen foran kostalden.

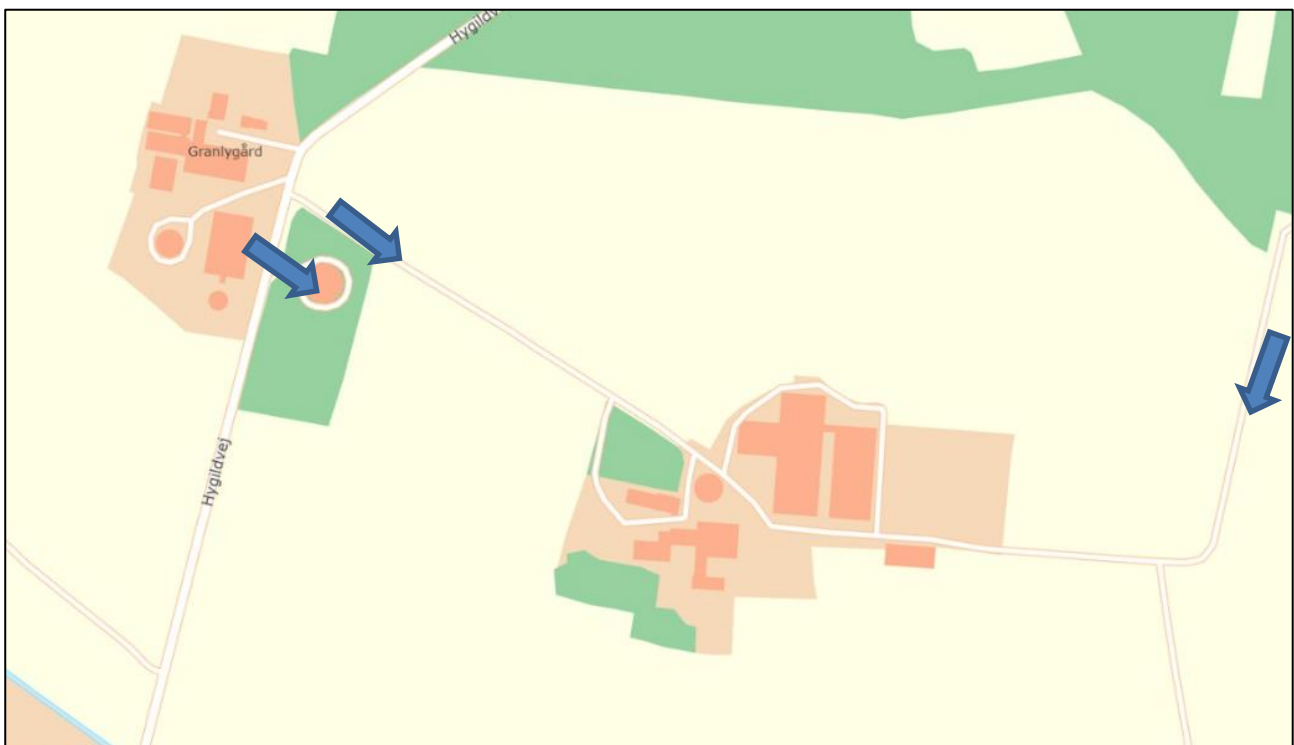
Den ny stald bliver åben, lyset i stalde vil være nedadrettet, og kun tændt når der er nødvendigt for arbejdet og nødvendigt for dyrevelfærd. Om natten er der natsænkning på lyset så dyrene kan orientere sig.

Vurdering

Eksisterende udendørs belysning og lyset i den nye stald vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Til- og frakørsels forhold

Der er tre indkørsler til ejendommen. To af indkørslerne er fra Hygildvej hvoraf den ene kun er til den eksisterende og den ansøgte gyllebeholder, den anden indkørsel er den der hovedsagligt benyttes til trafik til og fra ejendommen. Der er også en indkørsel fra øst, af en grusvej der fører ud til FASTERHOLTVEJ, den indkørsel benyttes kun i forbindelse med markarbejde, på marker der ligger så det er en fordel af køre denne vej.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af mælk, levende og døde dyr, afhentning af husdyrgødning til biogas samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt	Kommentarer
------	-------------------	------------------	-------------

		drift	
Levende husdyr	52	52	
Afhentning af mælk	183	365	Efter udvidelse bliver der måske daglig afhentning af mælk
Indkøbt foder	50	75	
Grovfoder	470	715	
Halmkørsel	12	15	
Brændstof	8	12	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	350	1000	Vurderet ud fra den forventede gylleproduktion, og det hele flyttes til andre gyllebeholdere eller køres ud med traktor.
Udbringning af husdyrgødning, fast	0	70	Dybstrøels har hidtil været leveret til biogas
Afhentning af gylle til, biogas	470	470	Uændret gylle fra den ny stald skal ikke leveres til biogas.
Handelsgødning	1	1	
Døde dyr	20	30	
Affald	5	5	
Øvrige	20	20	
Samlet antal transporter	1.641	2830	

Tabel 8. Antal transporter til og fra ejendommen.

Afhentning/levering af gødning til biogas sker hele året rundt. De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk og levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets og slagteriets køreplaner.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at der ikke er beboelser mellem ejendommen og offentligvej. Hygildvej 34 ligger på modsatte side af Hygildvej der er en offentlig vej med en afstand på ca. 50 m til beboelsen. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved renholdelse og hyppig udmugning ved kalvene samt larvemiddel i dybstrøelse og smøremiddel. Hvis der opstår flueproblemer, vil der blive bekæmpet med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og efter de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse sker via aftale med et skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholderne herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken, smøreolie og spildolie står indendørs i maskinhuset betonunderlag og uden afløb, og tankning foregår på fast bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen, da disse håndteres af maskinstation.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Minimum en gang om året kontrollerer landmanden gylletankene visuelt for evt. kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, revner og utætheder i elementer. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skaden.

Gyllebeholderne tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. På ejendommen er der traktor med frontlæsser og halmballer der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der etableres flydelag på gyllebeholder uden teltoverdækning for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at beholderen hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om beholderen opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Maskinstation står for sprøjtningen, og her føres der journal over forbruget af sprøjtemidler.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Jordforurening

Der er udlagt slagge under ejendommens ensilagesiloer, hvilket gør at der er registreret jordforurening på ejendommen. Det slagge der ligger under siloerne hvor der skal bygges en ny stald. I forbindelse med gravearbejdet til stalden, vil det slagge der bliver frilagt blive håndteret så der ikke er risiko for forurening. Slagge vil blive udlagt under den nye stald igen, så der ikke er risiko for forurening.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at byggeriet af den nye stald ikke vil medføre risiko for forurening fra slagge.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, blanding af foder m.m. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 2.500 liter fra 2024, tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner og opbevares i 200 l tromler i maskinhuset. Spildolien opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Spildolie afsættes til en godkendt modtager af olieaffald.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget.

Det er maskinstationen der står for sprøjtning af markerne, derfor opbevares der ikke pesticider på ejendommen.

Rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget opbevares i malkecenteret.

Medicin

Medicin opbevares i staldkontoret ved malkecenteret.

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller anden godkendt modtager. Kanyler afleveres også til dyrlægen eller anden godkendt modtager.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast-Brande Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Papir/pap opbevares i container og afhentes af Ejler Chr Knudsen A/S.

Landbrugsplastik og andet plastik opbevares i container og afhentes af Ejler Chr Knudsen A/S.

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i container og afhentes af Ejler Chr Knudsen A/S.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til AFLD Fasterholt. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier, spraydåser m.m. afleveres til AFLD Fasterholt.

Medicinrester, kanyler, flasker afleveres til dyrlægen eller anden godkendt modtager af veterinært affald.

Olie- og kemikalieaffald:

Olieaffald opbevares i 200 l tromler i maskinhuset på fast bund uden afløb. Olieaffald afsættes til godkendt modtager af olieaffald.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen da maskinstationen foretager sprøjtning af markerne.

Eventuelle rester af andre kemikalier afleveres til AFLD Fasterholt eller anden godkendt modtager. Embalager bortskaffes efter leverandørens anvisninger.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket på en plads ved træerne vest for ejendommen (jf. figur 1).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område for særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Ved husdyrbruget er der en drikkevandsboring DGU nr. 96.1512, samt to markvandsboringer DGU nr. 96.1365 og 96.1569.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Afstanden fra kalvepladsen til nærmeste boring bliver 25 m, øvrige stalde og opbevaringsanlæg ligger mere end 25 m fra vandboringerne.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte udvidelse ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. I forbindelse med udvidelsen vil vandforbruget stige.

Der er en tilladelse til indvinding af op til 30.000 m³ drikkevand der er meddelt d. 16/7 2024. Når udvidelsen er gennemført, forventes vandforbruget til drikkevand ikke at overstige 30.000 m³.

Drikkevandsinstallationerne rengøres og efterses jævnligt, lækager identificeres og repareres hurtigst muligt for at undgå spild.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet, blanding af foder m.m.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkeanlæg og mælkekøling, markvanding, omrøring af gylle og gyllepumpning, belysning samt horisontale propeller til cirkulationsventilation.

Af energibesparende teknikker kan nævnes LED lys, forkøling af mælken med drikkevand, frekvensstyret vakuumpumpe.

Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser. Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget. Kompressoren til køletanken kontrolleres løbende for utætheder i luftsyste­met. Utætheder vil forårsage et stort elforbrug.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følger­virkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimainsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Gylle fra eksisterende stalde afsættes til biogas, hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Jf. Energistyrelsen reducerer afgangning af husdyrgødning udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold, og det er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasylle har en lavere lattergas-emission end fra rågylle.
- Der sker forkøling af mælken, og vakuumpumpen er frekvensstyrret. Begge er tiltag, der er med til at reducere energiforbruget og derved også CO₂ emissionen.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.
- Ejendommen er omfattet af klimatjek, hvilket øger opmærksomheden for at producere mælk mest muligt klimavenligt.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imøde­gås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da bag­grundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8047	874	8921
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8047	718	8765
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	156
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 9 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som *Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse og Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit*. Der er ikke anvendt miljøteknologier i den tidligere miljøgodkendelse fra 2013.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1 kostald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1 kostald	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1 kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1 kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
2 Kviestald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
2 Kviestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4 Ny stald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
6 Drivgang	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
5 Kalvestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
5 Kalvestald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
3 Kalveplads	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
3 Kalveplads	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 10. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået ved at, nye produktionsarealer er med *Fast drænet gulv med skraber og ajleaf-løb* og *Dybstrøelse*.

Beregningerne tager udgangspunkt i at gyllebeholderen har et overfladeareal på 997 m². Gyllebeholderen er ikke bestilt endnu derfor kendes den præcise størrelse ikke. BAT-kravet er overopfyldt med 156 kg NH₃-N.

Overdækningen af gyllebeholderen er indsat som virkemiddel for at overholde kravet til ammoniakdeposition på søen nord for ejendommen. Der er regnet med en effekt af overdækningen på 39 %, selvom den reelle ammoniakreduktionseffekt er 50 %. Det er valgt for at de 11 % (44 kg NH₃-N/år) der ikke er udnyttet til at overholde kravene til påvirkning af natur, kan bruges til at opfylde kravet om BAT i forbindelse med en eventuel senere udvidelse.

Hvis der opføres en gyllebeholder med en overflade på 1200 m², er det nødvendigt med teltoverdækning som virkemiddel med en ammoniakreduktionseffekt på 50 % for at overholde kravet til ammoniakdeposition på søen nord for ejendommen. Det vil sige at i det tilfælde, vil der ikke være overskydende BAT der kan benyttes i forbindelse med en eventuel senere miljøgodkendelse.

I forbindelse med en eventuel senere miljøgodkendelse, hvor der er behov for at opfylde BAT-kravet, med effekten af teltoverdækningen af gyllebeholderen, vil det være nødvendigt at genberegne ammoniakdepositionen på søen efter den præcise størrelse på den gyllebeholder der bliver etableret.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i den ansøgte stald er sengebåse med fast drænet gulv og dybstrøelse der er de staldsystemer til kvæg der har lavest emissioner.
- Den ny gyllebeholder overdækkes hvilket gør at ammoniak- og lugtemission fra gyllebeholderen minimeres. Samtidig spares en hel del regnvand i gyllen hvilket gør at der bliver færre transporter til udbringning af gylle.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.

- Spildevandsledningerne, herunder overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Befolkningen og menneskers sundhed

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er sundhedsrådgivningsaftale med dyrlægen, i alle besætninger med sundhedsrådgivningsaftale skal dyrlægen rådgive om smittebeskyttelse mindst én gang årligt.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Hygildvej 15 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Det har været overvejet kun at bygge den ansøgte stald nord for de eksisterende stalde. Det er fravalgt fordi det medførte større ammoniakdeposition på en nærliggende § 3 beskyttet sø, og det landskabsmæssigt ikke er så godt som den valgte løsning.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.